

SPRAWOZDANIE

za rok 2016

z realizacji w Gminie Krapkowice zadań z zakresu wspierania rodziny – zgodnie z Ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

I. Realizacja zadań własnych Gminy wynikających z Ustawy :

1). *Działania asystenta rodziny*

W celu realizacji zadań ustawowych z zakresu wspierania rodziny w Ośrodku Pomocy Społecznej w Krapkowicach zatrudniony jest jeden asystent rodziny w wymiarze 1 pełnego etatu.

W całym **2016** roku, na wnioski pracowników socjalnych, usługami asystenta rodziny objęte zostało 20 rodzin wychowujących małoletnie dzieci, w których stwierdzono pilną potrzebę pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących prawidłowego funkcjonowania.

Ogółem w **2016** roku asystent współpracował z **88** osobami, w tym z **55** dziećmi.

Na przestrzeni całego **2016** roku zmieniała się liczba środowisk objętych współpracą z asystentem. W ciągu **12 m-cy 2016** roku : **3** rodziny zrezygnowały ze współpracy, **2** rodziny zakończyły współpracę ze względu na osiągnięcie celów, natomiast **3** rodziny mimo deklaracji współpracy nie chciały współpracować systematycznie, a wręcz unikały spotkań, nie wpuszczały do mieszkania, nie odbierały połączeń telefonicznych, itp.

Na dzień **31 grudnia 2016** roku usługami asystenta rodziny było objętych **11 środowisk rodzinnych** (zgodnie z zapisami Ustawy, wsparciem jednego asystenta może być jednocześnie objętych nie więcej niż 15 rodzin).

Liczba rodzin objętych współpracą asystenta w 2016 roku wg. miejscowości :

Lp.	Miejscowość	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinie	Liczba osób w rodzinie
1.	Krapkowice	17	51	78
2.	Kórnica	1	2	4
3.	Żużela	1	1	3
4.	Ściborowice	1	1	3
Razem :		20	55	88

W ramach wykonywanych zadań asystent rodziny współpracował z następującymi instytucjami :

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Poradnia Leczenia Uzależnień,
- Policja,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie,
- Sądy i Prokuratura,
- Zespół Kurateli Sądowej,
- Starostwo Powiatowe,
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej,
- Urząd Pracy,
- Urząd Miasta i Gminy.
- Placówki oświatowe tj. przedszkola i szkoły: podstawowa, gimnazjum, specjalna, średnia,
- Placówki służby zdrowia : szpitale, poradnie i gabinety specjalistyczne, itp.,
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,

Główne problemy jakie występują w rodzinach objętych współpracą z asystentem to :

- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- wielodzietność,
- bieda i ubóstwo,
- tzw. rodziny patchworkowe (rodzice i dzieci z różnych związków),
- bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- nieumiejętne gospodarowanie domowym budżetem ,
- zadłużenie,
- trudne warunki mieszkaniowe,
- niepełnosprawność,
- długotrwała przewlekła choroba,
- choroba psychiczna,
- brak pracy oraz długotrwałe bezrobocie,
- alkoholizm i inne uzależnienia,
- samotne macierzyństwo,
- sieroctwo biologiczne,
- przemoc w rodzinie,
- eurosieroctwo,

W ramach podejmowanych działań asystent wykonywał w środowisku następujące zadania:

- udzielanie wsparcia i pomocy w rozwiązywaniu problemów mieszkaniowych poprzez pisanie do różnych instytucji podań i próśb o przyspieszenie przydziału mieszkania ,zamianę na inne, większe, itp.,

- pomoc w wypełnianiu wniosków o uzyskaniu dopłaty do czynszu mieszkaniowego,
- pomoc w wypełnianiu wniosków o uzyskaniu dodatku energetycznego,
- pomoc w wypełnianiu różnych dokumentów,
- bezpośrednia pomoc w trudnościach szkolnych (wspólne odrabianie lekcji, nauka czytania, pomoc w opracowywaniu zagadnień do egzaminów, organizowanie potrzebnych pomocy szkolnych oraz podręczników, współpraca z nauczycielami),
- pomoc w nieodpłatnym zdobywaniu i organizowaniu potrzebnych mebli, sprzętu gospodarstwa domowego oraz odzieży i obuwia dla rodzin,
- pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy dla podopiecznych (sporządzanie CV, znajdowanie i przekazywanie aktualnych ofert pracy, pisanie listów motywacyjnych, itp.),
- doraźna pomoc w załatwianiu różnych spraw urzędowych (pisanie podań, próśb, odwołań, pozwów sądowych, itp.),
- pomoc w wypełnianiu wniosków oraz dostarczanie Krapkowickiej Karty Rodziny, Opolskiej Karty Rodziny oraz Karty Dużej Rodziny,
- organizowanie pomocy prawnej (umawianie spotkań z radcą prawnym, wspólne omawianie i rozwiązywanie problemów, towarzyszenie podczas spotkań z prawnikiem),
- organizowanie(umawianie) wizyt w poradniach specjalistycznych - np. do dentysty, ortodonta, ginekologa, dermatologa, okulisty, do poradni odwykowej, poradni leczenia uzależnień , neurologicznej, chirurgicznej, itp.,
- towarzyszenie rodzinom podczas wizyt w w/w poradniach,
- organizowanie odwszawiania,
- systematyczne udzielanie pomocy i znajdowanie kompromisowych rozwiązań bieżących sytuacji problemowych w poszczególnych rodzinach,
- motywowanie rodziców oraz dzieci do trwałych zmian na lepsze (rozmowy i dyskusje wspierająco – motywujące) oraz wzrostu samodzielności w pokonywaniu trudności życiowych,
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
- zgłaszania rodzin do akcji „ Szlachetna Paczka” oraz innych form wsparcia.

Ponadto praca asystenta miała także na celu wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez stosowną edukację w zakresie kształtowania prawidłowych postaw rodzicielskich, organizowanie czasu wolnego dla dzieci, stawiania wymagań oraz granic przy zastosowaniu odpowiedniego systemu kar i nagród.

Dodatkowo asystent zwracał uwagę na zacieśnianie więzi rodzinnych poprzez aktywne wspólne spędzanie czasu wolnego i rozwijanie zainteresowań dzieci (gry planszowe, zabawy z wykorzystaniem dostępnych artykułów plastycznych, wycieczki rowerowe, spacer, wyjścia na basen, itp.) przy wyraźnym ograniczeniu oglądania telewizji oraz gier komputerowych.

Należy dodać, że w trakcie pracy z rodziną asystent towarzyszył i pomagał w sytuacjach kryzysowych, odpowiadał na bieżące potrzeby rodziny adekwatnie do konkretnej sytuacji. W celu monitorowania na bieżąco postępów w nauce i problemów szkolnych dzieci,

asystent systematycznie współpracował z nauczycielami, wychowawcami i pedagogami w poszczególnych szkołach na terenie miasta i gminy.

Asystent rodziny pozostawał także w stałym kontakcie z prowadzącym konkretną rodzinę pracownikiem socjalnym, aby na bieżąco wymieniać poglądy oraz omawiać i rozwiązywać problemy. Powyższe służyło podniesieniu efektywności podejmowanych działań.

Asystent rodziny pomagał zrealizować to, co rodzina chciała oraz to, czego inne służby społeczne wymagały i co w danym momencie możliwe było do osiągnięcia w konkretnej rodzinie.

Do tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej na przestrzeni całego 2016 roku wpłynął jeden wniosek z Sądu Rodzinnego w Strzelcach Opolskich o objęcie rodziny opieką i wsparciem asystenta .

2/.Placówki wsparcia dziennego

Dzieci z terenu miasta i gminy Krapkowice korzystały w roku **2016** z placówek wsparcia dziennego, tj. ze świetlic środowiskowych, w tym :

- świetlica w Krapkowicach (Otmęcie), ul Damrota – ok. **100** dzieci
- świetlica w Krapkowicach ,ul. Moniuszki – ok.**16** dzieci
- świetlica w Ściborowicach – ok. **49** dzieci

Celem pobytu dzieci w świetlicach było zapewnienie im opieki , „wypełnienie” wolnego czasu w taki sposób, aby zapobiec „nudzie” i jednocześnie zapewnić bezpieczeństwo.

Czynny udział w zajęciach świetlicowych jest wyrównywaniem deficytów rozwojowych, nabywaniem przez dzieci umiejętności prospołecznych, nauką wzajemnej współpracy i komunikacji oraz ochroną przed uzależnieniami. Zajęcia świetlicowe wskazują ciekawe formy spędzania czasu wolnego. Ponadto udział w zajęciach świetlicowych, to także zapobieganie społecznej marginalizacji oraz wykluczeniu.

Powyższe cele były realizowane poprzez :

- różnorodne zajęcia edukacyjne i manualne z wykorzystaniem dostępnych narzędzi i sprzętu
- zajęcia rekreacyjne,
- zajęcia dydaktyczno-wychowawcze,
- zajęcia sportowe,
- terapię indywidualną i grupową,

- współpracę z rodzicami,
- zajęcia w okresie ferii i wakacji czyli zapewnienie czasu wolnego,
- aktywny udział w imprezach okolicznościowych.

3). Rodziny wspierające

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej daje możliwość powołania tzw. rodzin wspierających, które mogłyby świadczyć pomoc na rzecz rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rodzina wspierająca razem z asystentem rodziny pomaga rodzinie przeżywającej trudności w wychowaniu oraz w opiece nad dzieckiem, a także w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu ról społecznych .

W roku 2016 na terenie gminy Krapkowice nie uruchomiono takiej formy wsparcia.

W naszym środowisku brak jest chętnych do „bycia” tzw. rodziną wspierającą.

4). Współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest zadaniem własnym gminy. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości :

10% wydatków na opiekę i wychowanie w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku pobytu oraz 50% w trzecim i kolejnym roku.

W **2016** roku Gmina Krapkowice partycypowała w kosztach utrzymania **37** dzieci w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych w łącznej kwocie **233 200,66** zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej współfinansuje pobyt dziecka w rodzinie zastępczej na mocy postanowienia Sądu oraz decyzji wydanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

II. Koszt realizacji Ustawy w zakresie zadań o wspieraniu rodziny :

W roku **2016** koszty realizacji zadania wyniosły razem **59 066,74** zł, w tym:

- środki własne – **41 066,74** zł,
- środki z dotacji – **18 000,00** zł.

Na środki własne składają się :

- wynagrodzenie i pochodne asystentów (1 etat)- **34 463,58** zł,
- ryczałt samochodowy **1 253,64** zł,
- koszty odpisu na Zakładowy Fundusz świadczeń socjalnych – **1093,93** zł,
- pozostałe (ekwiwalent za odzież, środki czystości, materiały biurowe, szkolenia, usługi, zakup materiałów, PFRON) – **4 255,59** zł.

III. Potrzeby wynikające z realizacji zadań Gminy określonych w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej :

1. Kontynuacja zatrudnienia asystentów rodziny oraz stworzenie możliwości ciągłego podnoszenia kwalifikacji poprzez szkolenia o tematach :

- Praca socjalna w rodzinie, z rodziną i dla rodziny
- Obowiązki asystenta rodziny
- Wzory dokumentów na przykładzie dobrych praktyk
- Obszary współpracy asystenta rodziny i pracownika socjalnego
- Zmiany w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- Zadania asystenta w związku z wejściem w życie ustawy „Za życiem”
- Techniki motywowania klienta do podejmowania zmian

2. Podjęcie działań w celu utworzenia na terenie gminy rodzin wspierających.

Sporządził : Teresa Banachowska

Zatwierdził : Marlena Kornaś

Krapkowice , dnia 13-01-2017r